Betreft	:	Tweede evaluatie van de "integrale aanpak overlast in de openbare ruimte"
Aan	:	Leden van de commissie ABM
T.b.v.	:	Commissie van donderdag 24 januari 2019
Van	:	Sicko Heldoorn
Datum	:	21 januari 2019

Het college van burgemeester en wethouders heeft ingestemd met de tweede evaluatie “integrale aanpak overlast in de openbare ruimte”.

Tweede evaluatie project “aanpak overlast in de openbare ruimte”

Inleiding:

Bij de behandeling in de raad (1 juni 2017, Z.014615 / D.498419) is door de burgemeester toegezegd dat de integrale aanpak overlast in de openbare ruimte (veilige omgeving en jeugd) halfjaarlijks geëvalueerd wordt in januari 2018, juli 2018, januari 2019, en de eindevaluatie in de zomer 2019. Voor u ligt de tweede evaluatie. De reden van de vertraging van deze evaluatie heeft te maken met dat wij de opgeleverde veiligheidsmonitor wilden afwachten zodat de informatie afkomstig uit de monitor kon worden meegenomen in de evaluatie. Deze evaluatie biedt een overzicht van de uitbreiding van toezicht en handhaving en het jongerenwerk. De effecten van deze uitbreidingen zijn, voor zover mogelijk, meetbaar gemaakt. Tevens wordt ingegaan op de door de burgers ervaren veiligheidsgevoelens en combinatie met de veiligheidscijfers.

De evaluatie is besproken en vastgesteld in de integrale werkgroep Veilige Omgeving & Jeugd.
Het college van B&W wordt gevraagd kennis te nemen van de evaluatie en deze ter kennis brengen van de commissie ABM.

Doel van het project “aanpak overlast in de openbare ruimte”

Het doel van het project: de integrale aanpak overlast in de openbare ruimte (veilige omgeving en jeugd) luidt al volgt:

“De algemene doelstelling is de ervaren overlast en vernielingen in de openbare ruimte verminderen door jongeren uit de anonimiteit te halen en een alternatieve tijdsbesteding te bieden.”

Tijdens de behandeling van het voorstel voor het project is in de raadsvergadering dd.1 juni 2017 door de burgemeester toegezegd dat er halfjaarlijkse evaluatiemomenten zijn. Dit is de tweede evaluatie. In het besluit van de raad is opgenomen dat in de evaluatie de volgende parameters worden meegenomen:

1. de ontwikkeling van het onveiligheidsgevoel (gemeten in Veiligheidsmonitor);
2. de groei van het aantal BOA-uren op straat (zowel tijdens de piekmaanden als de jeugd-BOA);
3. de groei en inzet van het jongerenwerk;
4. de ontwikkeling van het bedrag aan schade aan gemeentelijke eigendommen;
5. de ontwikkeling van de meldingen jeugdoverlast.

Op dit moment, circa één jaar en 5 maanden na de start van de integrale aanpak overlast in de openbare ruimte, kan over deze periode, middels deze evaluatie, gerapporteerd worden.

1. De ontwikkeling van het onveiligheidsgevoel (gemeten in Veiligheidsmonitor)

Om een beeld te krijgen van hoe veilig de gemeente Huizen is, wordt gekeken naar de criminaliteitscijfers, de meldingen van (jeugd)overlast en naar het veiligheidsgevoel van de inwoners van Huizen. Dit veiligheidsgevoel wordt gemeten met behulp van de Veiligheidsmonitor. De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt landelijk uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie.

Uit de laatste Veiligheidsmonitor (uitgevoerd in najaar 2017):
"Het totaaloordeel van de veiligheid in de woonbuurt is gedaald, van 7,1 in 2015 naar 7,0 in 2017.

Wat opvalt is dat het onveiligheidsgevoel is toegenomen terwijl de objectieve veiligheid is verbeterd. Over geheel 2017 en de eerste helft van 2018 zijn de geregistreerde criminaliteitscijfers verder verbeterd: het aantal woninginbraken blijft dalen, evenals de auto-inbraken, geweldsmisdrijven en vernielingen. Ook de meldingen jeugdoverlast dalen. Deze positieve ontwikkeling heeft zich nog niet doorgezet naar een verbetering van het veiligheidsgevoel bij de Huizer bevolking. Huizer inwoners schatten de kans om slachtoffer te worden van een woninginbraak of mishandeling ook vele malen hoger in dan de werkelijke kans.

De inwoners van Huizen vertonen vaker vermijdingsgedrag in de vorm van omlopen of omrijden om onveilige plekken te vermijden en men voelt zich 's avonds vaker onveilig op straat. Het aandeel inwoners dat zich in winkelgebied of -centrum in de eigen buurt onveilig voelt is toegenomen.
23 procent van de inwoners voelt zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt. In de VM 2015 was dit 20%."

Om ook een verbetering van het veiligheidsgevoel te verkrijgen, is het van belang de dalende criminaliteitscijfers goed te communiceren naar de inwoners. Hierbij kan ook nog meer de nadruk worden gelegd op de "wereld achter de cijfers" met interviews, foto's en filmpjes. Ook andere dingen die goed gaan in de Huizer samenleving zoals buurtdiners, gezamenlijk onderhoud van een groenstrook, positieve ontmoetingen tussen hangjeugd en buurtbewoners, activiteiten van jongeren in het jongerencentrum, zouden meer gestructureerd in de schijnwerpers geplaatst kunnen worden. O.a. kan in 2019 weer een Veiligheidskrant worden uitgebracht met bijvoorbeeld als thema Prettig en veilig samenleven. Daarnaast blijft een zichtbare politie met een lik-op-stuk-aanpak van ernstige overlast of crimineel gedrag noodzakelijk om het vertrouwen van de inwoners te behouden en te vergroten.

2. De groei van het aantal BOA-uren op straat (zowel tijdens de piekmaanden als de jeugd-BOA).

Het aantal BOA-uren op straat is sinds de start van de "integrale aanpak overlast in de openbare ruimte" (veilige omgeving & jeugd) toegenomen. Daar komt bij dat de Boa's op andere tijdstippen zijn gaan werken waardoor effectief ook meer uren besteed konden worden aan toezicht gericht op terugdringing van (jeugd) overlast. Vanaf 1 december 2017 is de jeugd-boa in dienst, hij werkt gemiddeld 28 uur per week en houdt zich voornamelijk bezig met jeugdoverlast. Complementair aan de inzet van de Boa's zijn er gedurende bepaalde periodes extra toezichthouders ingehuurd en is er gebruik gemaakt van de diensten van Gooiland beveiliging. Tot slot is er een goede samenwerking met de MBO-opleiding HTV (Handhaver en Toezicht Veiligheid) uit Amersfoort/Nieuwegein waardoor er gedurende bepaalde periodes stagiaires meelopen met Boa's met als gevolg dat er zichtbaar meer handhaving op straat is. Hieronder volgt een toelichting op het aantal ingezette uren.

Extra inzet toezicht rondom jaarwisseling:
In de maanden december (2017) en januari (2018) is er extra inzet geweest door externe toezichthouders (MB-all) en beveiligers (Gooiland). De inzetpiek lag hierbij rond de jaarwisseling. Met name de vuurwerkvrijezones (winkelcentra Oostermeent en Holleblok) werden hierin meegenomen. Mb-all heeft 181,5 uur geleverd. Gooiland heeft 84 uur geleverd.

Extra inzet zomer toezicht:
Vanaf 18 mei 2018 t/m 8 september 2018 is er zomer toezicht geweest door toezichthouders van MB-all. Het betreft hier 304 uur. Doel van het extra toezicht is meer ogen en oren in de wijken en buurten in een periode waarin er meer jeugdigen op straat te vinden zijn. Beveiligingsbedrijf Gooiland heeft in de maanden mei 2018 en juni 2018 extra controlemomenten uitgevoerd nabij de Arie de Waalstraat.

Gezien de warme periode trof men regelmatig mensen buiten aan. Het warme weer resulteerde daarnaast in wat meer geluidsoverlastmeldingen dan normaal. Met name bij de bepaalde jeugdvindplaatsen. Doorgaans is de overlast dmv een gesprek in redelijkheid op te lossen.

Inzet Boa's:
De boa's hebben hun gebruikelijke werkzaamheden (werkplan) uitgevoerd. In maart hebben zij een burgervriendelijke actie uitgevoerd door het aanbieden van opruimmiddelen aan hondenbezitters. Stagiaires van de HTV opleiding zijn voor 360 uur (februari/maart en april/mei 2018) ingezet. De stagiaires werden gekoppeld aan een Boa waarna de Boa en de stagiair als koppel de straat op zijn gegaan. De boa's hebben van januari 2018 t/m augustus 2018 zo'n 700 MOR-meldingen in behandeling gehad. Er is via de Boa's ''slecht'' 1 schademelding sinds januari 2018 binnengekomen. De laatste schademelding daarvoor dateert van oud/nieuw 2017/2018.

De jeugdboa
De jeugdboa werkt sinds december 2017 in de gemeente Huizen. De inzet en aanwezigheid van de jeugdboa wordt door zowel de jongeren zelf als door de andere boa's, de politie en de jeugdwerkers als positief ervaren. Hij werkt 28 uur en focust zich op jeugd en de jeugdvindplaatsen. Hij gaat naar de plaatsen waar meldingen over jeugdoverlast binnenkomen bij de gemeente of politie alwaar hij jongeren aanspreekt op hun gedrag en handhavend optreedt daar waar nodig.

De jeugdboa beschrijft hieronder zelf zijn werkzaamheden en ervaringen:
"Als ik op die plekken jongeren zie, maak ik een praatje met ze of ik spreek ze aan op hun gedrag als dat nodig is. Indien er sprake is van een overtreding treed ik handhavend op. Maar ik geef ze zeker ook complimenten als ze zich netjes gedragen en alles opruimen bijvoorbeeld. Het is leuk om te merken dat ze vrijwel altijd meewerken. Dit werkt ook de andere kant op: laatst kwam er een melding binnen van een weggelopen tiener. De jongeren die op dat moment aanwezig waren in het winkelcentrum hielpen mij de jongen terug te vinden. Niet veel later brachten ze hem bij me.

Ik kom ook regelmatig in jongerencentrum Connect en bij de Fightclub Huizen om het contact met jongeren te versterken en de jeugd te laten zien dat ik er voor ze ben, niet alleen corrigerend maar ook aanmoedigend. Ik vind het leuk om ze te helpen aan de slag te gaan met hun passie of talent. Mijn diensten draai ik regelmatig samen met politie, collega's, de ambulante jongerenwerkers en het Jeugd Preventie Team (JPT). We overleggen waar we elkaar kunnen versterken om overlast te verminderen. Ik wil hier de jongeren zélf ook (meer) bij gaan betrekken."

3. De groei en inzet van het jongerenwerk

Het jongerenwerk zet zich 149 uur per week, met 5 jongerenwerkers, in voor de jongeren in Huizen. Dit gebeurt op verschillende talentgebieden: sport, lijf en gezondheid, kunst en cultuur en educatie. Een overzicht van de uitbreiding van het jongerenwerk, openstelling Connect en activiteiten staat in de bijlage.

Door outreachend ambulant jongerenwerk heeft jongerenwerk een beweging gemaakt naar een meer persoonsgerichte aanpak en begeleiding van jongeren, om jongeren in een vroeg stadium handvatten te bieden om zich verder te ontwikkelen of om ze door te verwijzen naar passende hulpverlening.

Het jongerenwerk is de verbindende factor tussen alle partijen. Afgelopen jaar heeft jongerenwerk zich ingezet om een solide netwerk op te bouwen om de spin in de web te kunnen zijn.

Focus moet nu worden gelegd om meer jeugd met verschillende etnische achtergronden naar Connect te leiden.

Vanaf 2002 is er een project gedraaid waarin buurtvaders toezicht hielden op bekende hotspots in Huizen. Sinds mei 2018 is dit toezicht overgegaan op het Jeugd Preventie Team (JPT). Na de buurtvaders is het nu de beurt aan de buurtjongeren zelf om de hangjongeren aan te spreken op hun gedrag. Deze buurtjongeren hebben in het verleden veelal zelf op straat gehangen en/of overlast veroorzaakt.

Het doel van het JPT is tweeledig. Aan de ene kant wordt beoogd om overlast in de wijken te verminderen en terug te dringen. Dit gebeurt door met behulp van de JPT-ers een positieve beeldvorming voor de overlastgevende jongeren te creëren. De JPT-ers hebben een voorbeeldfunctie voor jongeren in hun eigen wijk en zij proberen de jongeren die mogelijk overlast veroorzaken positief te beïnvloeden.

Aan de andere kant biedt het de JPT-ers de mogelijkheid om in ruil voor hun goede werk te worden begeleid bij hun eigen ontwikkeling. Dit project staat voor wederkerigheid. De jeugd doet wat voor de samenleving en wij doen wat voor de jeugd. De JPT-ers krijgen trainingen, zoals straatcontact, agressie-regulatie en zullen deelnemen aan een beroep oriënterend project. Hiermee zet de JPT-er zijn eerste stap op de arbeidsmarkt.

4. De ontwikkeling van het bedrag aan schade aan gemeentelijke eigendommen

Bedragen (incl. BTW) van de vernielingen van het eerste halfjaar aan gemeentelijke eigendommen:

	Eerste helft **2017**	Eerste helft **2018**
- Glasschades	€ 9.444	€ 5.847
- Overige schades	€ 13.629	€ 8.400
- Graffiti	€ 1.319	€ 1.033
Totaal bedrag incl. BTW	**€ 24.392**	**€ 15.280**

Het schadebedrag is in de eerste helft van 2018 aanzienlijk gedaald met ruim 38%.
Het betreft bedragen exclusief de schadebedragen rondom de jaarwisseling.
Het schadebedrag tijdens de jaarwisseling 2017-2018 is nog verder gedaald met 43%. Het schadebedrag van de jaarwisseling 2016-2017 bedroeg: 9450 euro excl. BTW en het schadebedrag van de jaarwisseling 2017-2018 bedroeg 5350 euro excl. BTW.

5. De ontwikkeling van de meldingen jeugdoverlast.

	Eerste helft 2014	Eerste helft 2015	Eerste helft 2016	Eerste helft 2017	Eerste helft 2018
Meldingen jongerenoverlast	**117**	**179**	**174**	**184**	**129**

De meldingen jeugdoverlast zijn in de eerste 6 maanden van 2018 gedaald t.o.v. de eerste 6 maanden van 2017. Een goede samenwerking tussen de verschillende ketenpartners hebben mogelijk bijgedragen aan deze daling. Tijdens het Integraal overleg veilige omgeving en jeugd, dat elke maand plaatsvindt, worden de meldingen en de jeugdvindplaatsen besproken en wordt er samen naar passende oplossingen gezocht.

<u>Melden:</u>
De gemeente vraagt actief aan de bewoners om melding te maken van overlast. Hierdoor is de kans groter dat er jongeren worden aangetroffen zodat er met de jongeren een gesprek gevoerd kan worden.

Dit gesprek wordt gedaan door de jongerenwerkers, de politie, boa's en de extra toezichthouders. Daarnaast krijgen de ouders van de vermoedelijk overlast gevende jeugd in sommige gevallen een brief van de burgemeester om te vragen of zij aan hun zoon/dochter willen vragen niet meer rond te hangen op een bepaalde overlast gevende plek. In deze brief wordt dan ook uitgelegd wat de overlast zoal inhoudt.
Maar er wordt ook gesproken met de melders. In bepaalde gevallen krijgen melders een logboekje om de overlast bij te houden, om zo goed te kunnen monitoren wanneer de overlast plaatsvindt zodat daarop ingezet kan worden door de betrokken partijen.

Jeugdvindplaatsen:
Door de jeugdvindplaatsen in gezamenlijkheid te bespreken tijdens het Integraal overleg veilige omgeving en jeugd worden mogelijke problematieken zichtbaar en de overlast inzichtelijk gemaakt. De betrokken ketenpartners kunnen dan met elkaar bepalen welke aanpak nodig is zodat er gericht inzet kan worden en er informatiegestuurd gewerkt en gesurveilleerd kan worden.

Bijlage 1: Accommodatie en Ambulant Jongerenwerk

Afgelopen jaar heeft Jongerencentrum Connect vraaggericht gewerkt en activiteiten aangeboden op verschillende talentgebieden. (Jonge)Vrijwilligers +/- 12 zijn ingezet ter ondersteuning van de activiteiten. Gedurende het jaar hebben er +/- 25 (maatschappelijke)stagiaires meegedraaid.

De activiteiten die wekelijks of meer dan 10x hebben plaatsgevonden met wekelijks aantal bezoekers zijn;

- 4x p.w. kickboks (60 deelnemers).
- 3x p.w. zaalvoetbal (50 deelnemers).
- 1x p.w. Basketbal (8 deelnemers).
- Meidenavond (14), meidenmiddag (12 deelnemers).
- Sportmix (15 deelnemers).
- DJ Workshop (5 deelnemers).
- 3x p.w. tiener- en jongereninloop (55 bezoekers).
- Huiswerkbegeleiding (12 deelnemers).
- Bootcamp voor meiden (7 deelnemers).
- Twaalf jongeren van het speciaal onderwijs hebben deel genomen aan Track the talent zij hebben verschillende bedrijven bezocht en workshops gevolgd.
- Jongeren hebben deel genomen aan interactieve voorlichtingsbijeenkomsten. De voorlichtingsbijeenkomsten hebben verschillende thema's en samenwerkingspartners (Jellinek, JOGG etc.).

Jaarlijkse activiteiten:

- workshop tafeltennis (16 deelnemers)
- Workshop worstelen (12 deelnemers)
- tennis(vakantieactiviteit) (14 deelnemers)
- voetbaltraining (zomerperiode) (18 deelnemers)
- scoren voor Sint-Maarten (98 deelnemers)
- futsaltoernooi (50 deelnemers)

Er kwam vanuit de jongeren en de Gemeente het signaal dat er behoefte was voor een feest voor jongeren. De Black & White Party is een van de activiteiten die is gekoppeld aan de maatschappelijke stage. De stagiaires hebben een feest-panel gevormd en zo alle ideeën en plannen uitgevoerd met ondersteuning van een jongerenwerker.
Ook is er afgelopen jaar ingespeeld op de (maatschappelijke) onderwerpen die spelen onder jongeren. Zo hebben er verschillende voorlichtingen plaatsgevonden in samenwerking met verschillende specialisten.
Terugkerende onderwerpen bij het meidenwerk waren het afgelopen jaar; het Social Media gedrag, verliefdheid/omgang jongens, grenzen aangeven/weerbaarheid, sporten en (gezonde)voeding. We hebben hierop ingespeeld door een Social Media voorlichting te organiseren, seksuele voorlichting aan te bieden, met de meiden in gesprek gaan over grenzen aangeven, te kickboksen en met ze te koken. Er heeft plaatsgevonden: 2x Voorlichting Social Media (1x met CJG, 1x stagiaires HBO), Voorlichting 'Lentekriebels' (i.s.m. CJG), Lezing Islam (i.s.m. Moskee Huizen), Voorlichting Media opvoeding (voor ouders) (i.s.m. CJG), Voorlichting Drank en Drugs (i.s.m. Jellinek), Voorlichting Opvoeding en Uitgaan (voor ouders) (i.s.m. Jellinek), Seksuele voorlichting (i.s.m. GGD), Voorlichting Gezond en Lekker (i.s.m. WGC Huizen), Vuurwerkvoorlichting (i.s.m. Halt).